

RAADSVOORSTEL

Zaaknummer: 79259

Documentnummer: 79279

Indiener: Het college, A van Amerongen

Datum: 7 december 2021

Portefeuille(s): Riolering, Duurzaamheid en Milieu

Portefeuillehouder(s): A. van Amerongen

Begrotingsprogramma: 7. Volksgezondheid en Milieu

Begrotingsdoel: We streven naar een goed functionerende riolering uit oogpunt van volksgezondheid, woonbaarheid en milieubescherming.

Contactpersoon: M. van der Ploeg

Tel.nr.: 0321 388 604

E-mailadres: m.van.der.ploeg@dronten.nl

Onderwerp Gemeentelijk rioleringsplan(GRP)2022-2028

Samenvatting

Aangezien de beleidsperiode van het huidige gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is afgelopen dient er een nieuw GRP te worden vastgesteld. Het GRP geeft inhoudelijke, financiële en programmatische sturing aan het rioleringsbeheer in de gemeente.

Voorstel

De raad besluit:

1. Het gemeentelijk rioleringsplan Dronten 2022-2028, documentnummer 127149, inclusief maatregelen en de benodigde middelen vast te stellen;
2. Het tarief vanaf 2023 tot 2028 vast te stellen op € 150,00 per jaar, exclusief inflatie;
3. Bijgevoegde begrotingswijziging (LIAS nr. 15705) gemeentelijk rioleringsplan 2022-2028, documentnummer 127100, vast te stellen.

Inleiding

Het gemeentelijk rioleringsplan (GRP) is een document onder het regime van artikel 4.22 van de wet Milieubeheer. Het GRP is zodanig opgezet dat het tegelijk voldoet aan de eisen voor een GRP uit artikel 3.13 van de toekomstige Omgevingswet.

Aangezien de beleidsperiode van het huidige GRP is afgelopen, dient er een nieuw GRP te worden vastgesteld. In het GRP geven we aan, wat is het beleid, wat beheren we aan areaal, wat zijn de maatregelen voor de planperiode, wat kost het en hoe wordt dit bekostigd in de gemeente Dronten.

Gemeente Dronten voert het beheer over nagenoeg 340 kilometer vrij-verval riolering, 22 gemalen voor afvalwater, hemel- en grondwater, ongeveer 19.000 afwateringskolken en 14,7 ha doorlatende verharding. Goed functionerende riolering is uit oogpunt van volksgezondheid, woonbaarheid en milieubescherming één van de kerntaken van de gemeente. Het gaat daarbij om meer dan alleen de riolering zelf, namelijk om de wettelijke gemeentelijke watertaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater. Nieuw in dit GRP is dat er middelen zijn gereserveerd voor klimaatadaptatie. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat klimaatadaptatie niet alleen een opgave voor de riolering is, maar een opgave voor de totale openbare ruimte. Riolen aanleggen met diameters die extreme buien kunnen

Bijlage(n):

verwerken is namelijk maatschappelijk gezien onverantwoord. De totale openbare ruimte dient zo ingericht te worden dat extreme buien, zonder overlast, gebufferd kunnen worden in de omgeving.

Al deze watertaken vergen veel financiële middelen en verdienen daarom een zorgvuldige benadering. Enerzijds moet gewoon gedaan worden wat noodzakelijk en verplicht is, anderzijds zijn op onderdelen beleidskeuzes mogelijk. Het riool is er voor ons allemaal en wordt mede mogelijk gemaakt door ons allemaal, want de middelen worden opgebracht door burgers en bedrijven middels de rioolheffing.

Om de kosten te beperken en de overlast in de buitenruimte te minimaliseren wordt er in de gemeente Dronten integraal gewerkt. Zo wordt bij herinrichting van wegen en wijken gekeken of ook de riolering, kolken en aansluitleidingen vervangen dienen te worden. Mocht uit de rioolinspectie blijken dat vervanging noodzakelijk is, dan wordt dit afgestemd en gezamenlijk uitgevoerd. Er wordt gestuurd om efficiënt en zorgvuldig om te gaan met de middelen. Naast de interne samenwerking tussen de diverse afdelingen worden er ook projecten in de samenwerkingsverbanden (Samenwerking afvalwaterketen Flevoland (SAF) en Klimaat Adaptatie Flevoland (KAF)) met flevolandse gemeenten en het waterschap opgepakt. Tevens worden mogelijke subsidiemogelijkheden optimaal benut, zo gaan we met behulp van subsidie de programma maatregelen klimaatadaptatie binnen de kernen van de gemeente Dronten oppakken. De hiervoor benodigde middelen worden voor 1/3 betaald uit de subsidie, voor 1/3 (€ 214.000,-) aangevraagd in dit GRP en voor 1/3 met een separaat voorstel aangevraagd uit de algemene middelen. Dit vanwege het hierboven beschreven integrale karakter van de opgave.

Het nieuwe GRP 2022-2028 borduurt voort op de bij het GRP 2016-2021 ingeslagen weg. Op onderdelen wordt in het nieuwe GRP bijgestuurd als gevolg van voortschrijdend inzicht en ervaringen van de afgelopen jaren. De belangrijkste aspecten voor het nieuwe GRP zijn:

1. De basis van het GRP is in de samenwerking afvalwaterketen (SAF) opgepakt;
2. Het GRP is het beleidsmatig kader;
3. Risico gestuurd beheer van de vrij verval riolering;
4. Geplande maatregelen, inclusief klimaatadaptatieve maatregelen, in 2022-2028;
5. Kostentoerekening en rioolheffing.

1 Samen met de regio opgepakt

In een gezamenlijk proces met het Waterschap Zuiderzeeland en de zes flevolandse gemeenten is een gelijke basis opzet van het GRP opgesteld. In de Samenwerking Afvalwaterketen Flevoland (SAF) worden meerdere projecten met elkaar opgepakt. Zo is er continue sprake van kennisuitwisseling en wordt in de planperiode van het GRP onder meer een meet- en monitoringsplan opgesteld. Er wordt gezamenlijk aandacht besteed aan innovatie en wordt er een bijdrage geleverd aan het Living Lab, waar naar innovatieve manieren wordt gezocht voor behandeling van rioolwater, hoe te zuiveren en hoe te gebruiken als grondstof.

2 GRP is het beleidsmatig kader

Als uitgangspunt voor dit GRP geldt dat het vooral de kaders moet bevatten voor de aanleg en het in stand houden van de riolering. Het beleid is niet echt veranderd, wel is klimaatadaptatie extra opgenomen in het GRP en wordt er voor dimensionering van de hemelwaterriolering gerekend met zwaardere buien dan in het verleden is gedaan. In nieuwbouwgebieden wordt de openbare ruimte zodanig ingericht dat hemelwater tijdens extreme buien gebufferd kan worden in de openbare ruimte. Daarnaast worden er maatregelen voor de planperiode beschreven en worden er financiële

middelen gereserveerd om uitvoering mogelijk te maken.

3 *Risico gestuurd beheer van de vrij-verval riolering*

Een riool behoeft niet vanzelfsprekend vervangen te worden als het aan het eind van zijn financiële levensduur is. Op basis van gedetailleerde inspecties en door het uitvoeren van reparaties en de inzet van moderne renovatietechnieken, kan een riool dikwijls veel langer meegaan. We hebben voor het vrij verval stelsel een Rasmariant analyse uitgevoerd en dit toegepast op ons vrij-verval stelsel.

De Rasmariant-analyse is gebaseerd op risico gestuurd beheer. Regelmatig dienen riolen verbeterd of vervangen te worden omdat ze niet meer voldoen aan de eisen of vanwege externe factoren. Een riool onder een drukke asfaltweg mag niet instorten terwijl onder een stuk gras de gevolgen van instorten kleiner zijn. De gevolgen van een calamiteit ter plaatse van de drukke weg zijn immers groter. Als we het risico op het optreden van een calamiteit niet willen laten toenemen dan moeten we de kans van optreden van die calamiteit verkleinen. Dus dienen we er voor zorgen dat het riool onder een belangrijke weg van betere kwaliteit is.

Uit de Rasmariant analyse volgt een vernieuwingsadvies voor de riolering. Alvorens tot vervanging of reparatie over te gaan, wordt dit advies altijd geverifieerd en gecontroleerd om onnodige uitgaven, vervanging en overlast te voorkomen.

4. *Geplande maatregelen voor 2022-2028*

Voor de planperiode 2022-2028 zijn de volgende maatregelen gepland. Deze maatregelen zijn verder in het GRP uitgewerkt en hieronder beknopt samengevat.

Activiteit/Maatregel
Vestigen recht van opstal voor de riolering
Onderzoek illegale bedrijfslozingen
Opstellen tekeningen en hoeveelheden verhard oppervlak, zowel openbaar als particulier
Opstellen gemalen calamiteiten plan, per wijk stroomrichting, capaciteit, faalkans, ledigingstijd, en hoe lang kan het gemaal uitvallen, hoe afvoeren en hoeveel m3 (afval)water er nog op de riolering kan worden aangesloten.
Het beleid WKO's(warmte-koude opslag) en buitengebied herijken
Integreren gemeentelijk rioleringsplan in de omgevingswet
Uitwerken vernieuwingsadvies Rasmariant
Klimaatadaptieve maatregelen in de kernen om wateroverlast bij hevige buien te voorkomen
Onderzoek doen naar beleidsopties Informeren, onderzoeken en stimuleren particulieren voor het afkoppelen van hemelwater
Projecten volgend uit de samenwerking Zuiderzeeland (o.m een afvalwaterstudie) voor Dronten

Rasmariantanalyse en gemeentelijk plan in 2028
Opstellen kostendekkingsplan en bekijken mogelijkheid tariefdifferentiatie in 2028
Educatie en voorlichting scholen
Voorlichting aan bedrijven en inwoners m.b.t klimaatadaptatie
Onderzoek naar verdroging en vernatting t.g.v. klimaatverandering op de omgeving

Het merendeel van de maatregelen is gebaseerd om de riolering ook in de toekomst op peil te houden. Zo worden er controles uitgevoerd op illegale lozingen en wordt er recht van opstal gevestigd voor objecten van derden in de openbare grond.

Regeren is vooruitzien, vandaar dat er in de planperiode diverse onderzoeken worden uitgevoerd. Onder meer een afvalwaterstudie, een capaciteitsplan van de riolering en gemalen, een verhardingskaart, en gaan we bepalen hoe om te gaan met spoelingen van WKO-systemen. Daarnaast zal er in samenwerking met het grondstoffenbeleid aandacht worden gegeven aan educatie van de jeugd. Ook gaan we particulieren stimuleren maatregelen op eigen terrein te nemen ter voorkoming van wateroverlast. In samenwerking met de afdeling Groen, samen vertegenwoordigd in operatie Steenbreek wordt er naast wateroverlast ook aandacht besteed aan biodiversiteit en hittestress.

In de maatregelen is tevens 1/3 van de kosten opgenomen voor het uitvoeren van de klimaat adaptieve maatregelen, binnen de kernen van de gemeente Dronten. Klimaatadaptatie is een opgave voor meerdere beleidsterreinen en valt niet specifiek enkel en alleen onder het beleidsterrein water en riolering. Klimaatadaptatie vraagt iets van de inrichting van de totale openbare ruimte. Deze dient zo ingericht te worden, dat er rekening gehouden wordt met het minimaliseren van wateroverlast, hittestress, droogte en biodiversiteit. Vanuit die optiek kunnen ook niet alle klimaat adaptieve maatregelen ten laste komen van de riolering.

5. *Kostentoerekening en rioolheffing*

- De exploitatiekosten:

○ Regulier onderhoud en uitbestedingen:	€ 1.412.000 / jaar
○ Geplande maatregelen GRP 2022-2018	€ 85.000 / jaar
○ Loonkosten, overhead en inhuur	€ 646.000 / jaar
○ Toegerekende BTW	€ 202.000 / jaar

- De Investeringskosten:

Riolering heeft geen oneindige levensduur. Om kwalitatieve redenen moeten onderdelen van de riolering (putten, buizen, e.d) na verloop van tijd worden gerenoveerd of vervangen.

De investeringskosten voor de komende jaren zijn:

○ Planperiode 2022-2028:	€ 200.000 / jaar.
○ Periode tussen GRP en vernieuwingsgolf 2029-2045:	€ 660.000 / jaar.
○ Vernieuwingsgolf vanaf 2046	€ 1.200.000 / jaar.

- De Perceptiekosten ten laste van de heffing worden geschat op € 50.000 / jaar.
- Kwijtscheldingen komen ten laste van de heffing, schatting 0,9% per jaar.
- Oninbaar wordt geschat op 0,5% per jaar, ten laste van de heffing.

Verdeling kosten

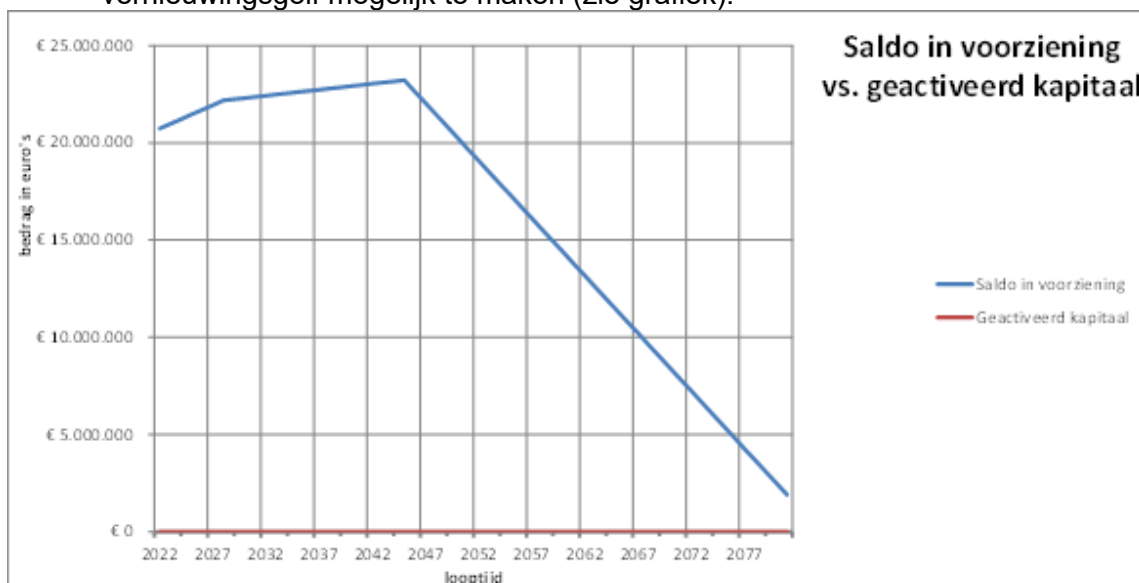

Advies: rioolheffing vanaf 2023 -2028 te verhogen naar € 150,- per jaar.

De financiële middelen, die nodig zijn om alle taken van het rioleringsbeheer te kunnen uitvoeren, worden opgebracht door een rioolheffing. Rekening houdend met een 100 % dekkende rioolheffing leidt de berekening met bovengenoemde kosten tot de volgende tarieven(exclusief inflatie vanaf prijspeil 2022):

Jaartal	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	later
Rioolheffing	€ 139	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150	€ 150	€ 170

Een iets hogere rioolheffing is nodig om de investeringen ten behoeve van de vernieuwingsgolf mogelijk te maken (zie grafiek).

Argumenten

1.1 De raad stelt het GRP vast, het is daarnaast een wettelijke verplichting

Het GRP is een document onder het regime van de Wet Milieubeheer, artikel 4.22.en is zodanig opgezet dat het tegelijk voldoet aan de toekomstige Omgevingswet, artikel 3.13. De gemeente dient conform dit artikel te beschikken over een actueel vastgesteld GRP. Het mandaat voor het vaststellen van het GRP 2022-2028 ligt bij de raad.

2.1 Uitwerking geven aan de maatregelen en voorkomen hoge lasten in de toekomst

Door het tarief vanaf 2023 met € 10,- te verhogen naar € 150,-voorkomen we hoge lasten in de toekomst. De noodzakelijke verhoging hangt samen met de extra opgave vanwege de klimaatadaptatie en de overige maatregelen die in de planperiode uitgevoerd dienen te worden. Zo is er tevens extra capaciteit benodigd om een bijdrage te leveren in de samenwerkingsverbanden, het voorbereiden en uitvoeren van de ambitie en geplande maatregelen van de gemeente Dronten in de periode 2022-2028. Daarnaast spaart de gemeente de komende planperiode nog minimaal voor investeringen op de lange termijn(zie grafiek "saldo in voorziening").

3.1 Vaststellen begrotingswijziging in verband met budgetrecht raad

Op basis van het nieuwe GRP worden de in de begroting opgenomen budgetten geactualiseerd. In het kader van het budgetrecht is het daarom noodzakelijk dat de raad de bijgevoegde begrotingswijziging vaststelt.

Kanttelingen, risico's en alternatieven

Met dit GRP 2022-2028 wordt gekozen voor risico gestuurd beheer voor de vrij-verval riolering. Hiervoor zijn in dit GRP onderbouwde keuzes gemaakt. Mochten deze in de praktijk anders uitpakken, dan zal hierop in het volgende GRP bijgestuurd worden. Dit kan financieel geringe nadelige of voordelige consequenties hebben.

Alternatieven / scenario's

Er zijn geen alternatieven. Een goed functionerende riolering is uit oogpunt van volksgezondheid, woonbaarheid en milieubescherming één van de kerntaken van de gemeente en valt onder de wettelijke gemeentelijke watertaken voor afvalwater, hemelwater en grondwater.

Participatie

Het GRP 2022-2028 leent zich niet voor inwonersparticipatie. Enkele activiteiten die als maatregel in de planperiode opgenomen zijn, lenen zich hier wel voor. Bij uitvoering van werken in de openbare ruimte worden de burgers en bedrijven voorafgaand geïnformeerd en betrokken zelf ook mee te denken/doen aan onder meer het voorkomen van wateroverlast. Daarnaast wordt na vaststelling door de raad, het besluit gepubliceerd via de reguliere kanalen en wordt het GRP opgenomen op de website van de gemeente Dronten.

Financiële gevolgen

Het plan is 100% kostendekkend door de opbrengsten uit de rioolheffing. De rioolheffing voor de burgers zal vanaf 2023 tot 2028, € 150,- per jaar gaan bedragen, exclusief inflatie. Voor 2022 is het huidige in de begroting opgenomen bedrag voor woningen van € 139,22 gehandhaafd.

Om kosten te beperken en de overlast in de buitenruimte te minimaliseren wordt er in de gemeente Dronten integraal gewerkt. Zo wordt bij herinrichting van wegen en wijken gekeken of ook de riolering, kolken en aansluitleidingen vervangen dienen te worden. Mocht uit de rioolinspectie blijken dat vervanging noodzakelijk is, dan wordt dit afgestemd en gezamenlijk uitgevoerd.

Er wordt gestuurd om efficiënt en zorgvuldig om te gaan met de middelen. Naast de interne samenwerking tussen de diverse afdelingen worden er ook projecten in de samenwerkingsverbanden (Samenwerking afvalwaterketen Flevoland (SAF) en Klimaat Adaptatie Flevoland (KAF)) met flevolandse gemeenten en het waterschap opgepakt. Tevens worden mogelijke subsidiemogelijkheden optimaal benut, zo gaan we met behulp van subsidie de programma maatregelen klimaatadaptatie binnen de kernen van de gemeente Dronten oppakken.

Duurzaamheid

Het GRP heeft geen gevolgen voor de klimaatdoelstellingen. Wel wordt er in het GRP geld gereserveerd voor de uitvoering van de programma maatregelen klimaatadaptatie. De hiervoor benodigde middelen worden voor 1/3 betaald uit de subsidie, voor 1/3 (€ 214.000,-) aangevraagd in dit GRP (Klimaatadaptatieve maatregelen in de kernen om wateroverlast bij hevige buien te voorkomen) en voor 1/3 met een separaat voorstel aangevraagd uit de algemene middelen.

Communicatie en vervolgproces

Na vaststelling wordt het besluit gepubliceerd via de reguliere kanalen. Tevens wordt het GRP opgenomen op de website van de gemeente Dronten en krijgen de Provincie en het waterschap Zuiderzeeland een exemplaar van het GRP.

Evaluatie

Na de planperiode vindt er een evaluatie plaats van de benoemde maatregelen uit het GRP 2022-2028. Deze worden in het nieuw op te stellen GRP opgenomen en uitgewerkt.

Samenhang met regio en andere beleidsdoelen

In een gezamenlijk proces met het Waterschap Zuiderzeeland en de zes flevolandse gemeenten is dit GRP tot stand gekomen. De opzet van de plannen is gelijk, echter de inhoud kan vanwege eigen autonomie verschillen.

Bevoegdheid gemeenteraad

De raad is bevoegd om over dit voorstel een besluit te nemen op grond van de eisen voor een gemeentelijk rioleringsplan (GRP) uit de Wet Milieubeheer, artikel 4.22. Toekomstig valt het gemeentelijk rioleringsprogramma (GRP) onder het regime van artikel 3.13 van de Omgevingswet.

Bijlagen

Bijlage(n) bij dit voorstel:

1. GRP Dronten, Gemeentelijk rioleringsprogramma 2022-2028, documentnummer 127149.
2. Begrotingswijziging (LIAS nr. 15705), gemeentelijk rioleringsplan 2022-2028, documentnummer 127100.

De Secretaris,

De Burgemeester,

